

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Grupul Parlamentar Național Liberal

Proiectul de lege privind adoptarea Codul de conduită a aleșilor locali

EXPUNERE DE MOTIVE

La cea de-a 6-a sesiune a sa, din 15 – 17.06.1999, **Congresul Puterilor Locale și Regionale din Europa (CPLRE)** a adoptat la Strassbourg "*Proiectul de Recomandare asupra integrității politice a aleșilor locali și regionali*" - raportor Viorel COIFAN (România).

Proiectul adoptat a devenit **Recomandarea 60 (1999)** a CPLRE și, prin urmare, document oficial al Consiliului Europei.

Integritatea politică reprezintă un concept dificil de definit. În general el se referă la norme de comportament pe care deținătorii unor mandate încredințate de electorat trebuie să le îndeplinească în exercitarea atribuțiilor lor. Accentuăm că aceasta integritate politică nu are o conotație partinică ci reprezintă o atitudine, în primul rând față de electorat.

În cadrul programului de reformă în administrația publică românească, un astfel de set minimal de standarde de comportament pentru aleșii locali/județeni, vine să completeze o serie de legi ca și: Legea Administrației Publice Locale, Legea Statutului Funcționarilor Publici, Legea Statutului Aleșilor Locali, etc.

Împreună cu alte proiecte de legi vizând administrația publică și activitățile conexe ei, va oferi viitorului Cod Administrativ consistența și îl va alinia standardelor europene.

Pe de alta parte, va contribui la asanarea vieții publice românești, stabilind norme de comportament pentru aleșii locali - primari, consilieri locali, consilieri județeni - care vor adânci conștientizarea faptului că ei sunt în serviciul colectivităților locale care le-a încredințat un mandat reprezentativ. Exercițarea acestui mandat trebuie făcut în beneficiul cetățenilor și nu în cel propriu. Stabilirea unor principii de comportament care să ducă la creșterea gradului de integritate al alesului local va contribui la recâștigarea încrederii electoratului nu numai în cei pe care i-a ales dar și în clasa politică în general. Se mărește transparența vieții publice și să ameliorează accesul publicului la informație.

Codurile de conduită sunt recomandate frecvent ca și mijloace preventive de combatere a corupției, privită într-un sens mai larg. Trebuie reamintită prioritatea acordată de Comitetul de Miniștri al CE în *Programul de acțiune împotriva corupției*, pregătirii și elaborării de coduri de

etică pentru reprezentanții aleși la nivel local și național cât și pentru membrii guvernelor. Câteva dintre țările membre ale CE au astfel de coduri de conduită pentru nivelul local.

În Anglia există *Codul de conduită al guvernului local*, în Bulgaria consiliile locale au adoptat în cadrul *Reglementărilor referitoare la organizarea activității consiliilor locale și a administrației municipale* reguli de etică administrativă, în Malta un *Cod de etică* guvernează comportamentul consilierilor locali în exercitarea funcției lor, etc., etc.

Codul European de conduită pentru integritatea politică a aleșilor locali și regionali nu este excesiv de detaliat și, prin urmare, permite completarea cu noi prevederi în funcție de specificitățile locale. În ceea ce privește sancțiunile pentru nerespectarea prevederilor lui, opinăm că ele trebuie să fie în primul rând morale, cu excepția celor care decurg din caracterul civil sau penal al contravenției, respectiv al infracțiunii. Prin urmare, structurile asociative ale aleșilor locali – **Federația Municipiilor din România, Uniunea Națională a Consiliilor Județene** - sunt invitate să constituie organisme care să trateze acest tip de abateri.

Un alt aspect important ce trebuie subliniat îl constituie poziția distinctă pe care acest cod îl are în campania anti-corupție declanșată atât la nivel național cât și la cel european. În acest moment o serie de organisme europene elaborează măsuri legislative care să limiteze și să diminueze efectele corupției în societate, mai ales ca acest fenomen în contextul globalizării tinde să urmeze același parcurs. Corupția nu mai poate fi combătută doar la nivel național ci ea trebuie să fie contracarată și la nivel internațional. Atât la nivelul CE cât și la cel al UE s-au elaborat programe de luptă împotriva corupției și s-au structurat organisme de acțiune. Amintim *Programul de Acțiune împotriva Corupției*, adoptat de Comitetul de Miniștri al CE în 1996 și *Planul de Acțiune* creionat al doilea summit al șefilor de state și de guverne ale țărilor membre ale CE.

Dintre organismele structurale pentru combaterea corupției amintim **Grupul Multidisciplinar contra Corupției (GMC)** și **Grupul de State contra Corupției (GRECO)**. **Organizația pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (OCED)** a demarat de asemenea o serie de activități în domeniul managementului serviciilor publice, în special prin promovarea unor standarde de comportament etic în sectorul public.

La a 729 reuniune din 15.11.2000, **Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei** la punctul 10.2 - Chestiuni juridice - a adoptat o *Decizie* referitoare la **Recomandarea 60 (1999)** pe care CPLRE i-a înaintat-o. Documentul se găsește în Gazeta oficială a Consiliului Europei - Caietul Comitetului de Miniștri, Nr. X - noiembrie 2000 la pag. 15.

Cităm din textul deciziei:

"1. Comitetul de Miniștri a examinat cu atenție Recomandarea 60 (1999) asupra integrității politice a aleșilor locali și regionali. El se pune de acord cu CPLRE în a considera că exercițiul responsabilităților ce revin aleșilor locali și regionali din Marea Europa trebuie să se facă cu respectarea principiilor eticii, a bunei conduite a afacerilor publice, a primatului dreptului și a imparțialității și a eficacității administrațiilor publice. Nerespectarea acestor principii riscă să prejudicieze nu numai buna reputație a aleșilor locali și regionali, dar de asemenea și pe aceea a instituțiilor pe care le reprezintă și de a submina astfel credibilitatea instituțiilor democratice și fundamentale ale statului de drept.

2. " Recomandarea 60(1999) pune în practică executarea Principiului Director nr. 15 al rezoluției 24(1997) adoptată de Comitetul de Miniștri în sesiunea sa nr. 101 (noiembrie 1997) care încurajează adoptarea, prin reprezentanții aleși, a unor coduri de conduită și de reguli referitoare la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale...

4. Comitetul de Miniștri urmează să informeze CPLRE ca a decis să transmită recomandarea 60(1999) guvernelor statelor membre, cât și Adunării Parlamentare a Consiliului Europei... Prin urmare considerăm ca prin discutarea și adoptarea acestui proiect de lege, aliniat la Codul European de Conduită pentru integritatea politică a aleșilor locali și regionali, se vor atinge următoarele obiective majore:

- Completarea Legii 215/2001 a Administrației Publice Locale și a Legii -...../2001 referitoare la Statutul Aleșilor Locali, cu un instrument util, de nivel european, obținându-se astfel un nucleu legislativ coerent și consistent pentru viitorul Cod Administrativ;
- Furnizarea unui cod de conduită al aleșilor locali și regionali care împreună cu codul de conduită al agențiilor publice, obiectul Recomandării R (2000) 10 a Comitetului de Miniștri ar putea constitui un început pentru elaborarea unui pachet legislativ în domeniul combaterii corupției;
- Recâștigarea încrederii cetățenilor în administrație, care a fost minată de numeroase scandaluri și transmiterea unui semnal clar din partea aleșilor locali referitor la hotărârile lor de a respecta valori etice și interesul public.

Societatea civilă, sensibilă la conduita deontologică și politică a aleșilor săi, a răspuns prompt. Astfel, *Alianța Civică* - filiala București, în cadrul programului "Promovarea Codului de conduită pentru integritatea politică a aleșilor locali și regionali" derulat în parteneriat cu Centrul de Informare și Documentare al Comisiei Europene la București, având finanțare din partea Uniunii Europene prin programul PHARE, a editat acest cod.

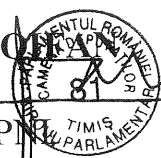
Editarea acestui cod în cadrul programului mai sus amintit, a fost însoțită și de un sondaj de opinie care a reliefat, cu ocazia elaborării unui studiu, reacția pozitivă a celor investigați cât și a Consiliilor Județene, precum și a 80 de Consilii locale, la legiferarea în Parlamentul României a acestui cod.

Anul 2003 este hotărâtor pentru atingerea unor obiective din *aquis*-ul comunitar, mai ales în ceea ce privește combaterea corupției.

Acest Cod de conduită a aleșilor locali, împreună cu Codul de conduită a funcționarilor publici, cu Statutul aleșilor locali și cu cel al funcționarilor publici, vor constitui un început promițător pentru elaborarea viitorului Cod administrativ.

Inițiatori:

Deputat PNL

Deputat PNL

Deputat PNL